

san sabanan - nimòrò 26

awirili kalo - san 1974

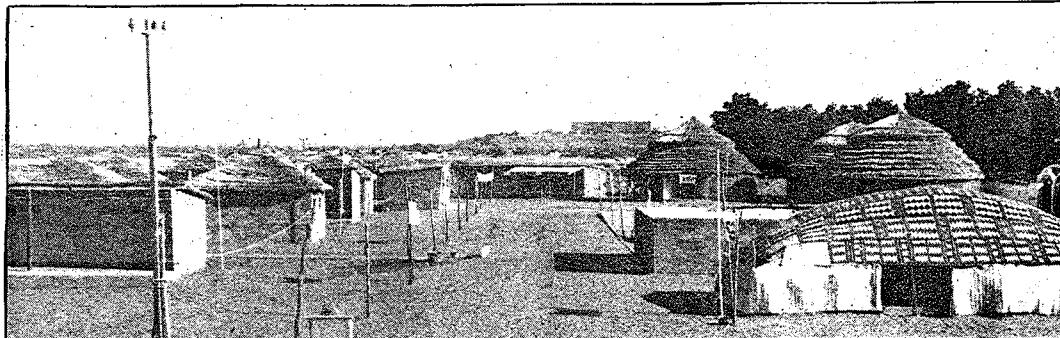
bp 24
bamakò
mali

dòròmè 4 - ccp : 0155

kibaru

a b è bò mali kibarudiso ka yamaruya kònò

kibaru cikèdugu de tora seli in kò fè

kibaru seli kèra an sago ye

kibaru sanyèlèma seli filanan nyènajèw daminèna alamisa, marisi kalo tile 28 su fè. o su nin kèra jabò ye siniman babènba la, jabò min nyogòn ma deli ka kè.

juma don, kalo tile 29, sògòma wala ha tuma fè, nyènajèso kura min jòra kibaru tògò la malì nyèmògòw fè, peresidan musa tarawele y'o dayèlè. o tèmènnen kò, malì mara 6 kelen kelen so minw jòra kibaru nyènajèdugu kura kònò, nyèmògòw y'olu lajè, u n'u kònòfènw. an ka jamana mara wòorò nin kelen kelen bée n'a ka tulonfènw tun b è yen. u ye duman k'an kun, fo tilégan.

o don kelen na, laansara waati la, sani nyènajèw ka labila mògò b èe lajèlen ye, kumandan yusufu tara-

wele ye kuma ta, ka mògòw bisimila minw bòra jamana wèrèw ani minw bòra faso kònò. dèmè min donna kibaru ma, kibaru ye nò min bò, kibaruso minisitiri da magara nin bée la.

su fè, malì donsow y'u ka nyènajè nyèbila kè. u y'u dònko minw jir'an na, o y'an sawa kosèbè, k'a d'a kan an y'a dòn ko hali bi, dònnyibagaw b'an fè malì kònò.

sibiri don, kalo tile 30, musow ka ntolatan kèra wula fè. "denbanyuman", n'o ye ntolatan jèkulu kelen tògò ye, o sera "kanubaganti" la. ntolatan labanna 1 ani 0 la.

o wulada kelen in fè, nasara bùrufiyè kèra rayibandi ani anbasadè-

(a tò b è nyè 2 la)

sènèkèmasinw

sènèkèmasin jèkulu ka nyogònye dò kèra bamakò, marisi kalo in na. o nyogònye sen fè, a fòra ko sòrò tè se ka yiriwa ni sènèkèmasin ma sòrò sènèkèlaw bolo.

u dun y'a kòlòsi ko sènèkèmasinw sòngò b è ka gèlèya ka t'a fè, k'a sòrò, ja kèra sababu ye ka warì bée ban sènèkèla caman bolo.

o la sa, u y'a nyini gòfèrènaman fè :

- dèmè ka don sènèkèmasinw sanni ko la, walasa u sòngò kana caya ka dama tèmèn.

- sènèfènw b è san sòngò min na cikèlaw fè, o ka lajè. bawo, ni sènèkèla ma wariba sòrò, a tèna se ka masin san, a ka sòrò tèna caya.

- juruta ni jurusara ko ka nògòya cikèlaw bolo. sènèkèseriwusida tè yòrò minw na, fèerè ka tigè, o yòrò mògòw fana ka se ka sènèkèminèn w sòrò juru la.

janto yèrè la

dòkòtòròso ani hadamadenya minisitiriso ye dògòkun nyènajè dò k è mali kònò, min tun nyèsinnen b è mògòw tangali la banaw ma (a kunnafoni b è kò).

baara nyuman ni kunkòròta

kibaru sanyèlèma filanen seli sen fè, nisondiyafèn dira duguw ma, ani mògòw ma, minw cèsirilen don kosèbè, walasa an ka kanw sèbènni ka sabati ka t'a fè. nisondiyafèn dira minw ma, olu filè nin ye :

kibaru kalanni na

kibaru bè kalan dugu minw na ko-sèbè, olu filè :

kayi mara la : suransantumoto (kita).

bamakò mara la : mintinbugu (kulukòrò), ani finyana (joyila), ani baginda (bamakò).

sikaso mara la : kamòna (kucala).

segu mara la : koyanngolobala.

moti mara la : barabe.

o dugu kelen kelen ye kibaru fini pisi saba sòrò, ani kunkòròta sèbèn, ani tabulo kelen, ani lanpa duuru.

kibaru laseli la

fòld : solomani jakite, ka bò joyila. o ye kunkòròta sèbèn sòrò, ani kibaru fini taafe saba, ani tòròsi kelen, ani kaye 24.

filanen : namori banba, ka bò nòn-sònbugu (kòlòkani). o ye kunkòròta sèbèn sòrò, ani kibaru fini taafe saba, ani tòròsi kelen, ani kaye 12.

sabanan : mamadu kulubali, ka bò sanankòròba (bamakò). o ye kunkòròta sèbèn sòrò, ani kibaru fini taafe saba, ani tòròsi kelen.

balikukanan karamogoya la

kayi mara la : famusa fofana, ka bò kenubantan (kènyèba).

bamakò mara la : mamadu tarawele, ka bò moba (kulukòrò), ani faransuwa kulubali, ka bò sugula (bamakò), ani burama danbele, ka bò fana (joyila)..

sikaso mara la : sidiki tarawele, ka bò nceso (kucala).

segu mara la : sidi dante, ka bò kilomètèrè 26 (nyondò).

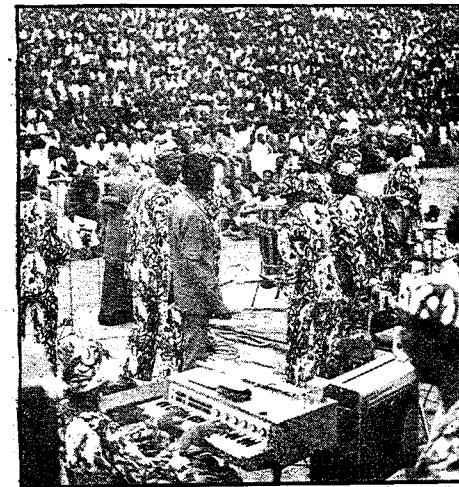
moti mara la : sumayila tangara, ka bò barabe (moti).

o mògò kelen kelen ye kunkòròta sèbèn sòrò, ani kibaru fini taafe saba, ani lanpa kelen.

kibaruso minisitiri ye kuma ta.

nasara bùrufiyèlaw jekulu, minw tògò ye "rayibandi", ani "anbasadériw", olu ye dònkili da kibaru la. o kama, o kelen kelen ye dòròmè waa saba sòrò.

balikukanan na

kayi mara la : talari (bafulabè). bamakò mara la : moba (kulukòrò), ani jana (joyila), ani sugula (bamakò).

sikaso mara la : kamòna (kucala).

segu mara la : singo (segu).

moti mara la : horegende.

o dugu kelen kelen ye kunkòròta sèbèn sòrò, ani kibaru fini pisi saba, ani tabulo kelen, ani lanpa duuru.

hakililasèbènni na

fòld : umaru zapere tarawele, ka bò kòlòkani. o ye hakililasèbènni dò ci an ma, ko "don tè wele don na". o ye kibaru fini pisi saba sòrò.

filanen : amèdi tijani sèni, ka bò baginda. o ye hakililasèbènni ci an ma, ko "balikukanan". o ye kibaru fini pisi fila sòrò.

sabanan : sada sisòkò, ka bò bama-kò. o ye hakililasèbènni ci an ma, ko "i ni ce". ani alifa maki samake, ka bò badalabugu. o fana ye dò ci, ko "ciwara". o kelen kelen ye kibaru fini pisi kelen sòrò.

dafu bè kè bòrè ye

a fòra kibaru nimòrò 21 kònò, a nyè 2 la, ko bòrè 600 000 minw ka kan ka sòrò nyinan sannifeere kama, o bòrè bè se ka dila an ka bòrèdilaizini na, min sigilen bè san.

an terikè aliyu sare ye lètèrè ci an ma, ka kunnafoni d'an ma o bòrèdilaizini kan. o lètèrè filè nin ye :

kabini an ka jamana y'a yèrè sòrò, a ye fèrè siri k'an ka nafasòrò si raw caya. ciyakèdaw sigira, minw nyèsinnen bè kòori sènè ma, walima tiga sènè ma. dòw fana cèsirilen bè da sènè ma.

da jumèn ko don ? bamananw b'a wele : dajan. dajan dònennen bè an ka jamana fan bée. fòlòfòlò, dafu caman tun bè bò. farajèw tun b'a san ka taa n'a ye, k'a k'è jurukisè ye, ani sabara dòw kòròla, ani fèn

nafa caman bè dafu la

caman wèrèw. an yèrè fè yan, ju-rukisèw, jòw, bagansirilanw bée tun bè bò dafu la. bosow ani sòmòndòw ka bamònjòw, ani mògò dalijòw, ani musow ka celuw bée tun bè dila ni dafu ye.

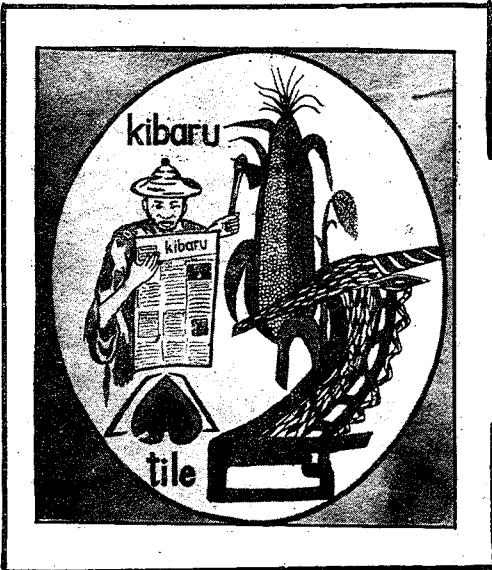
sisan, nyèci sòròla da la, min ye nafa don jamana kònò. dafu bè dila ka kè bòrè ye : nyò kè bòrè, tiga kè bòrè, ani fèn caman kè bòrè. o de kòsòn, kunnafoni ka kan ka di sènèkèlaw ma, walasa, da sènè bè faamu, ka jènsèn a nafa kòsòn.

aliyu sare (a tò bè kò)

kuma kòròma

fèn bée b'a den wolo, k'o sig'a sen kan. fèn kelen bè, o b'a ta wolo k'i sigi a denyèrènin sen kan.

modibo jara
kòjan

kibaru seli kera an sago ye

riw fè, madinékura fariko jonyènajè yorò. nasara burufiyèla ninw ye dònkili da kibaru la. dònkili ninw ye bée kun minè. jelijanaw fana y'u seko kè. jeli banzumanaba tun b'o-lu nyèfè.

su fè, nasara dònba kèra.

kari, kalo tile 31 su fè, k'a daminè kayi, fo gawo, an ka jamana mara wòdòr nyènajèlaw y'an nimisi wasa ni tulonw ye, an tun famana tulon minw ma.

ntènèn, awirili kalo tile fòlò su fè, mali donsow y'u ka su filanan kè ka kabako kow dòròn jira jama na. u y'u ka nyènajè kuncè ni ko ye, ko min, n'an tun sigilen tè n'a ye. u ye kungosogo kelen bò k'a d'i peresidan musa muso ma.

tarata don, awirili kalo tile 2 laansara tuma, nasara burufiyè jèkulu min tògò ye rayibandi, o ye jama nisòndiya n'a ka dònkili dumanw ye.

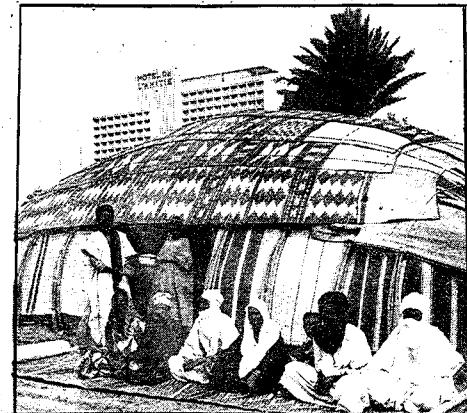
o don kelen su fè, kibaruso ministiri, n'o ye kumandan yusufu rawele ye, o ye kuma ta, ka foli ni tanuni bila ka taa kibaru kanubagaw

bèe ma, k'a daminè malidenw na, fo ka t'a bila jamana wèrèw mògòw la. a ye bamakò musow fo u ka timandiya kama, ka nyèsin faso kònò mògòw minw kalifara u ma, olu ladon konyuman ma. a ko kibaru sanyèlèma seli filanan kèra an sago ye, bawo an hakili tun bè fèn o fèn na, a taara k'o bée dan. n'an y'a dòn ka ban ko kalan de b'an bò nòggò la, a b'an nyè yèlè, a b'an ka yèrèmahnònya sinsi, o tuma, an t'an cèsiri ?

yusufu ka jèmukan bannen, faso ka nyènajè jèkulu min b'an kunnawolo dinyè fan tan ni naani bée kònò, o y'an ka su diya an bolo n'a ka nyènajèw ye. mukantafè fana y'a dònko jira. sogoninkò lakòlidew ni mamadu konatè lakòlidew ye nyènajèw datugu ni dònkili duman fila ye, dònkili minw dilala ka nyèsin kibaru sanyèlèma seli filanan ma.

an badenw, ala ma san wèrè jira an na, si ni kènèya la.

an k'an cèsiri k'a d'a kan an ka sira ka jan. an ka wuli joona, bawo sigi tè foyi bò an ka sira la.

bèe n'i miirina ta: kuma kòròma jaabiw

o ye kòori ye

ne nisondiyalen de bë nin kuma kòròma in jaabi, n'terikè daramani tarawele ye kuma kòròma min sèbèn kibaru nimòrò 21 kònò, nyè 3 kan, ka nyèsin an bëe ma. o hakili nyuman kama, ne bë n'miirina ta fò.

a ko sènèfèn dò de don. i mana se a ma waati o waati, i b'a sòrò, a den dò kun jèlen don, dò ncininnin don, a kònòma don dò la. ayiwa, ne kònì nyè na, o ye sènèfèn min ye, ni nin wale bë sòrò a la, o ye kòori ye.

n'i y'a mèn ko kibaru bë bén don jamanadenw ni nyògòn cè jamana kònò, mògòw ka nyògòn dòn, a bë sòrò kibaru ka nin wale nyuman de la. ne fa ko n'nyè na : "nin kè, nin kè", o mana so o so jò, "n't'a nyè sòrò, n't'a nyè sòrò", o de b'a ci. a ko o kòrò tè dò wèrè ye : n'fa ta, n'ba ta, n'dògò ta, n'kòrò ta, i yèrè ta nyògòn tè. ibèrèhima danbèlè jatawali

o ye kaburu ye

kuma kòròma min fòra kibaru kònò an badenkè daramani tarawele fè, o kuma kòrò filè nin ye, ne hakililata ye min ye o la.

sènèfèn sugu min fòra, o sènèfèn ye kaburu de ye. mògò dama minw ka fèeròbò b'a la, o ye mògò su de ye, kaburu janya tè se a jò kundama ma : mògò si se ko tè saya la, saya tè danfèn to. a den minw si jèlen b'a sen fè, cèkòròba si jè ko tè, mògò minw sara san baa yiriga caman kònò, o mana kè hali kalo kelen de ye, o de ye si jèlenw ye. dò minw ncininnin don, o ye mògò minw sara sisani. a kònòma don minw na, o ye mògò minw bë faatu san kònò.

mògò dama minw ka fèeròbò b'a la, ala kan'u ka fèeròbò nin kè o ka tasuma ye. a den dò minw si jèlen b'a sen fè, dò minw ncininnin don, a kònòma don minw na, ala k'u bëe kè sènèfèn sugu nyuman ye.

ahamèdi tijani kamara
seguna

danni waatiw

tiga	k'a ta zuwèn kalo tile fòlò f'a tile 30
kòori	k'a ta zuwèn kalo tile fòlò fo zuluye kalo tile 15
nyò	k'a ta mè kalo tile 15 fo zuluye kalo tile 15

danni waati minw jiralen filè nin ye aw la, ni mògò min y'u matarafa, a ka c'a la, i n'a nafa ye.

ntolatan

bèe lajèlen b'a dòn ko farikolo-nyènajè bée la, ntolatan de dònna don kosèbè anw ka jamana kònò.

o siratigè la, kabini yèrèmahòrònya tara malì fè, ntolatan jèkulu caman sigira sen kan jamana fan bée. o kèra fèn ye, min ye malidenw madon nyògòn na,

o sababu la, kupu dò dara ntolatan jèkulu ninw bée ni nyògòn cè. a bë fò o kupu ma ko : "malì ka kupu". malì ka kupu in ye nyògòn-dan de ye ntolatan jèkulu ninw ni nyògòn cè, fo ka n'a tò to ntolatan jèkulu kelen ye. o ntolatan jèkulu kelen min tora, a bëna fò k'o de sera malì ntolatan jèkulu bée la. o kama, fèn dò bë dì o jèkulu in ma, fèn min b'a jira ko ntolatan jèkulu nin mògò de ye faso ntolatan jà-naw ye. o fèn in de tògò ye ko : "malì ka kupu".

kòmi malì ka kupu ntolatan in ye tan ko kelen ye, ntolatan nyèmò-gòw nan'a lajè ka cogoya kura don ntolatan na. o cogoya kura in de bëna ntolatan jèkulu ninw kelen kelen bila nyògòn na sinyè fila. o cogoya kura in tògò ye ko : "èn-tèrili".

o tuma, aw b'a to aw hakili la, ko malì ka kupu ye ntolatan ko kelen ye ntolatan jèkulu ni nyògòn cè, èn-tèrili ye tan ko fila ye u ni nyògòn cè. èn-tèrili de b'a to, ntolatan jàna jònjànw bë dòn.

basidiki ture

furu laadaw

bamanandugu dòw bë bamakò mara la, olu ka muso bolitaw cayara fo ka taa dama tèmèn. fòlò bamanan na, n'i y'i den dì i hòròn nyògòn ma, i y'a dì a ma, ko aw k'a kè aw nyògòn dò ye.

sisan, an ye min kòlòsi, cèmisèn min mana npogotigi furu k'a don a ka so, i bë faa a sòrò, laada dò sì-gilen bë musolakaw fè. ni muso ye kalo saba kè a cèla la, a bë taa kalo kònòntòk kè a faso la. muso bë se ka min kè o taanikasegin na, a dòw bë taa fo san duuru la. denw bë sòrò o kònò, a dòw b'a la, o tè cè ta ye.

muso misèn ka taa kalo kònòntòk kè a somògòw fè yen, k'o ye laada sì-gilen ye, an t'o lajè ? muso mana taa a faso la, hali ni a ma mògò lanyini, dò n'a lanyini, k'a sòrò.

ka muso to a faso la, n'a kèra ka-malentigèla ye, a bë min kè kamalen in bolo, cè t'o nyògòn sòrò a la. muso bë kalo saba min kè cè ka so, o y'a ma tasumakami ye. a bë fèerè bée kè, yaasa a ni cè ka fò nyògòn kò, yaasa a ni kamalen bë se ka fèrè nyògòn ma. don dò, a bë taa u ka dugu mara kumandan fè yen, k'a f'o ye k'a bë furusa nyini a n'a cè cè. kumandan bë dòw sègèsègè, ka taa a sòrò, nin tè furusa kun bò. o de ka ca. caman bë sòrò kamalen ka musokunnatinyè kuma ye.

mamadu kulubali